

Instanța de recurs:  
CSJ; N. Cernat, V. Ignat, I. Vîlcov

## Î N C H E I E R E

10 iulie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului

judecătorul:

Judecătorii:

Valeriu Doagă,

Nicolae Clima, Vera Macinskaia,

Iurie Diaconu, Ion Vîlcov,

judecînd cererea de revizuire declarată de Leonid Zaharii, în pricina civilă la acțiunea lui Zaharii Leonid împotriva Colegiului disciplinar de pe lîngă Consiliul Superior al Procurorilor și Procuratura Generală, privind contestarea actelor administrative, încasarea restanțelor salariale și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 26 septembrie 2012, prin care a fost respins recursul declarat de către Zaharii Leonid și a fost menținută hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2012, de respingere a acțiunii,

### c o n s t a t ă :

La 08 august 2010, Zaharii Leonid s-a adresat în instanța de judecată cu o acțiune către Colegiul disciplinar de pe lîngă Consiliul Superior al Procurorilor și Procuratura Generală, privind contestarea hotărîrii Colegiului disciplinar pe lîngă Consiliul Superior al Procurorilor din 25 iunie 2010, hotărîrea Consiliul Superior al Procurorilor nr. 2-3d-265/10 din 13.07.2010 și ordinul Procurorului General nr. 58-p din 10.02.2010, în partea prin care s-a dispus eliberarea reclamantului din funcția de procuror al raionului Soroca în legătură cu expirarea mandatului de 5 ani. Mai solicită reclamantul încasarea restanțelor salariale, din diferența dintre salariul de procuror al raionului și salariul procuror în procuratura raională, începînd cu data de 10.02.2010, cît și încasarea de la pîrît a sumei de 50.000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat, că prin ordinul Procurorului General nr. 740-P din 30 noiembrie 2004, reclamantul a fost numit în funcția de procuror al raionului Soroca pentru un mandat de 5 ani, fiind eliberat din funcția de procuror al raionului Florești. Reclamantul a acceptat acest transfer, întru cît este asigurat cu spațiu locativ în această localitate, soția este invalid de gradul III și locuia de una singură, necesitînd îngrijire.

Menționează reclamantul, că s-a consacrat lucrului pentru a fi numit pentru un nou mandat de 5 ani în aceeași funcție, drept prevăzut de art. 40 alin. (6) din Legea cu privire la procuratură nr. 294-XVI din 25 decembrie 2008. În perioada mandatului de procuror reclamantul a demonstrat o activitate stabilă, fapt confirmat pe parcursul anilor prin documentele departamentale și de nota informativă cu privire la rezultatele controlului frontal al activității procuraturii raionului Soroca în perioada anilor 2005-2009.

După rezultatele activității, procuratura raionului Soroca pe parcursul a 5 ani a fost printre primele 10 dintre procuraturile teritoriale. Prin ordinul Procurorului General nr. 60-p din 25 ianuarie 2008 procuratura respectivă a fost desemnată învingătoare a concursului colectiv „Aportul nostru în prosperarea țării”, ocupînd locul trei în concursurile anuale organizate de Procuratura Generală, iar prin ordinul nr. 41-P din 18 ianuarie 2007, a fost desemnată învingător în concursurile individuale „Cel mai bun inovator”.

În decursul a 5 ani, pe cauzele penale a fost pronunțată numai o sentință de achitare. Rețineri, aresturi, învinuiri ilegale nu au fost, cu excepția uneia, toate crimele deosebit și excepțional de grave au fost descoperite. Datorită conlucrării cu Consiliul raional și Primăria orașului, procurorilor le-au fost repartizate patru apartamente, a obținut și reconstruit noul sediu al procuraturii raionului, fiind create condiții bune de lucru colegilor, în rezultat obținînd un randament stabil de activitate a procuraturii, deși statele procuraturii în toți anii nu au fost completate cu 3-4 procurori.

Reclamantul a atras o atenție deosebită perfecționării profesionale, în primul rînd personală, frecventînd cursuri, seminare și alte forme de instruire. Aceste deprinderi, practica obținută în calitate de procuror al raionului pe parcursul a opt ani de zile și rezultatele activității procuraturii îi permiteau reclamantului de a pretinde la aflarea în funcția de procuror al raionului pentru un nou mandat de 5 ani.

Menționează reclamantul că, necătînd la cele relatate mai sus, prin ordinul Procurorului General nr. 1084-P din 30 noiembrie 2009, s-a dispus exercitarea atribuțiilor de procuror-interimar al raionului Soroca adjunctului procurorului – S. Cebotari, începînd cu 02 decembrie 2009, iar prin ordinul Procurorului General nr. 58-p din 10 februarie 2010, reclamantul a fost eliberat din funcția de procuror al raionului Soroca în legătură cu expirarea mandatului constituțional de 5 ani, fiind numit prin același ordin în funcția de procuror în procuratura raionului Soroca.

A mai indicat reclamantul, că nu cunoaște motivele eliberării din funcție, dar consideră că a fost destituit neîntemeiat și ilegal, din motive politice.

La 02 noiembrie 2009, în baza unei petiții anonime organizate de persoane interesate în destituirea reclamantului din funcție, Secția Securitate internă a Procuraturii Generale a emis încheiere privind rezultatele controlului de serviciu în privința reclamantului, menționînd că acesta, contrar atribuțiilor de serviciu, desfășoară activități cu caracter politic, manifestînd o apartenență vădită față de politica Partidului Comuniștilor din Republica Moldova.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2010 (f.d. 114), acțiunea declarată de Zaharii Leonid a fost admisă parțial, s-a dispus anularea hotărîrii Colegiul Disciplinar pe lîngă Consiliul Superior al Procurorilor nr. 2-3d-265/10 din 13.07.2010, privind validarea hotărîrii Colegiul disciplinar din 25.06.2010, în privința procurorului Zaharii Leonid; s-a dispus anularea pct. 1 din ordinul Procurorului

General nr. 58-p din 10.02.2010, privind eliberarea din funcția de procuror al raionului Soroca, în legătură cu expirarea mandatului constituțional de 5 ani; s-a dispus încasarea din contul Procuraturii Generale în beneficiul lui Zaharii Leonid a restanței formate din diferența de salariu de procuror al raionului și procuror în procuratura raionului, începînd cu 10.2.2010 pînă la 27.09.2010, în sumă de 10.000 lei pentru repararea prejudiciului moral și 5.000 lei pentru compensarea cheltuielilor de judecată.

Nefiind de acord cu hotărîrea instanței de fond, Procuratura Generală a contestat-o cu recurs, prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărîri noi, de respingere a acțiunii.

Zahari Leonid la fel a depus cerere de recurs împotriva hotărîrii instanței de fond, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia, cu pronunțarea unei hotărîri noi, prin care să se dispună încasarea restanței salariale în sumă de 10.000 lei și a prejudiciului moral în sumă de 50.000 lei.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 09 iunie 2011, cererile de recurs declarate de Procuratura Generală și Zaharii Leonid, au fost admise, iar pricina a fost restituită la rejudecare în instanța de fond.

În cadrul rejudecării pricinii, reprezentantul Procuraturii Generale, a înaintat un demers de conexare a prezentei pricini cu o alta aflată pe rol în Curtea de Apel Chișinău, între aceleași părți și care are ca obiect pretenții conexe, însă demersul respectiv a fost respins prin încheierea protocolară din 27.02.2012 (f.d. 179), deoarece instanței nu i-au fost prezentate dovezi despre aflarea pe rol în Curtea de Apel Chișinău a unei alte cauze intentate la cererea lui Leonid Zaharii împotriva Procuraturii Generale, care are ca obiect pretenții conexe cu cele din pricina dată.

În ședința de judecată reclamantul a susținut acțiunea, concretizând și majorînd cerințele (f.d.181, 184-185), a solicitat admiterea acestora în sensul invocat și anume: anularea ordinului Procurorului General nr. 58-p din 10.02.2010, în partea prin care s-a dispus eliberarea reclamantului din funcția de procuror al raionului Soroca în legătură cu expirarea mandatului de 5 ani; anularea Hotărîrii Colegiului disciplinar pe lîngă Consiliul Superior al Procurorilor din 25.06.2010, privind sancționarea disciplinară a reclamantului; anularea Hotărîrii Consiliului Superior al Procurorilor nr.2-3d-265/10 din 13.07.2010, privind validarea Hotărîrii Colegiului disciplinar pe lîngă Consiliul Superior al Procurorilor din 25.06.2010, despre sancționarea disciplinară a reclamantului; anularea Hotărîrii Consiliului Superior al Procurorilor nr.2-3d-32/1 din 01.02.2011, cu privire la admiterea demersului Procurorului General despre atestarea reclamantului înainte de termen, ca fiind sancționat disciplinar; încasarea de la pîrît a restanței formate între diferențele salariilor de procuror al raionului (4800 lei ) și procuror în procuratura raionului (3800 lei), începînd cu 10.02.2010 pînă la ziua anulării pct. 1 al ordinului Procurorului General nr. 58-p din 10.02.2010; încasarea de la pîrît a despăgubirilor morale în sumă de 70.000 lei pentru repararea prejudiciului moral cauzat reclamantului în rezultatul destituirii ilegale din funcția deținută, retrogradării ilegale și tratamentului discriminatoriu; compensarea cheltuielilor de judecată în judecată mărime de 8.000 lei.

În susținerea pretențiilor înaintate, reclamantul a declarat că nefiind de acord și considerînd ilegal ordinul Procurorului General nr. 58-p din 10.02.2010, în partea prin care reclamantul a fost eliberat din funcția de procuror al raionului Soroca în legătură

cu expirarea mandatului de 5 ani și numit în funcția de procuror în procuratura raionului Soroca, reclamantul 1-a contestat, la 09.03.2010, în Consiliul Superior al Procurorilor, de la care a primit răspunsul nr. 2-215/10.91 din 13.04.2010, prin care a fost informat, că examinarea contestației nu ține de competența Consiliului Superior al Procurorilor.

La 03.05.2010, reclamantul s-a adresat repetat cu contestație la Consiliul Superior al Procurorilor, solicitând explicații asupra motivelor de drept și de fapt în baza cărora reclamantul a fost destituit din funcția de procuror al raionului Soroca, dar nu a primit nici un răspuns.

Consideră reclamantul, că numirea lui S. Cebotari în funcția de procuror al raionului Soroca, a avut loc cu încălcarea prevederilor Legii cu privire la procuratură, în lipsa unui concurs, iar reclamantul ilegal a fost destituit din funcția respectivă. Ordinul nr. 58-p din 10.02.2010, nu l-a contestat în termen, deoarece aștepta răspunsul oficial de la Consiliul Superior al Procurorilor.

Hotărîrea Colegiului disciplinar pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor din 25.06.2010, validată prin Hotărîrea Colegiului disciplinar pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor nr.2-3d-265/10 din 13.07.2010, reclamantul a fost sancționat disciplinar cu avertisment, pentru absență nemotivată la serviciu la 25.05.2010, reclamantul le consideră ilegale, deoarece, la 25.05.2010, reclamantul s-a prezentat la ședința Colegiului disciplinar pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor Colegiului, la care urma să fie examinată contestația depusă de reclamant împotriva ordinului nr. 58-p din 10.02.2010, privind eliberarea reclamantului din funcția de procuror al raionului Soroca în legătură cu expirarea mandatului de 5 ani.

Despre ședința respectivă reclamantul a fost informat de către secretarul Consiliului Superior al Procurorilor, care i-a comunicat că ședința va fi publică și că reclamantul poate participa și da explicații în fața membrilor Consiliului respectiv.

În ajun, la 24.05.2010, reclamantul a cerut permisiunea procurorului raionului Soroca, S. Cebotari, de a se prezenta la ședința Consiliului Superior al Procurorilor din 25.05.2010 și ultimul i-a permis.

La 25.05.2010, reclamantul s-a prezentat la ședința Consiliului Superior al Procurorilor, însă a așteptat în coridor să fie invitat, fiind observat de toți membrii Consiliului, inclusiv și de Procurorul General. Astfel, reclamantul, contrar practicii stabilite, nu a avut acces la ședința Consiliului, nimeni nu l-a ascultat și nici nu i-a cerut careva explicații pe marginea contestația depuse și nici hotărîrea emisă de Consiliul vizavi de această contestație nu i-a fost comunicată reclamantului.

Consideră reclamantul, că la 25.05.2010, nu a lipsit motivat de la serviciu, dar s-a aflat în incinta Procuraturii Generale cu care se afla în relații de muncă. În situația în care reclamantul nu a comis nici o abatere disciplinară, fiind ilegal sancționat, Consiliul Superior al Procurorilor ilegal a admis, prin Hotărîrea nr. 2-3d-32/11 din 01.02.2011, demersul Procurorului General despre atestarea reclamantului înainte de termen, ca fiind sancționat disciplinar.

Hotărîrea Colegiului disciplinar pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor din 25.06.2010, prin care reclamantul a fost sancționat disciplinar cu avertisment, nu a fost contestată de reclamant în ordinea și termenul de 10 zile prevăzut de art. 127 din Legea cu privire la Procuratură, deoarece contestațiile adresate anterior de reclamant

Consiliul Superior al Procurorilor au fost respinse, astfel fiind clară atitudinea Consiliului față de reclamant.

A mai invocat reclamantul că, prin actele contestate, care sun vădit ilegale, dînsul a fost prejudiciat nu numai material, fiind retrogradat într-o funcție mai inferioară și cu un salariu mai mic, însă fost prejudiciat și moral, fapt pentru care solicită încasarea diferenței de plată dintre salariul de procuror al raionului (4.800 lei) și salariul de procuror în procuratura raionului (3.800 lei), cît și încasarea despăgubirilor morale.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2012, acțiunea declarată de Zaharii Leonid a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărîrea instanței de fond, al 06 aprilie 2012, Zaharii Leonid a contestat-o cu recurs, prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărîri noi, de admitere a acțiunii.

Drept temei de revizuire, revizuentul a invocat prevederile art. 449 lit. b) și c) CPC.

Verificînd argumentele invocate în cererea de revizuire, în raport cu temeiurile de revizuire prevăzute de art. 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că cererea de revizuire este inadmisibilă și urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) CPC al RM, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447 CPC, indicîndu-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 CPC al RM și anexîndu-se probele ce le confirmă.

Lista temeiurilor de revizuire, prevăzute de art. 449 CPC, este exhaustivă și nu poate fi completată.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC al RM, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute petiționarului anterior.

Colegiul reține că, pentru a redeschide procesul în baza temeiului prevăzut de art. 449 lit. b) CPC, este important ca circumstanțele sau faptele, existente obiectiv pînă la data pronunțării soluției, să fie confirmate în fața instanței prin prezentarea unor probe concludente, astfel motivele invocate de revizuent nu se încadrează în temeiurile stipulate în art. 449 lit. b) CPC.

Este de menționat că, pentru a invoca prevederile art. 449 lit. b) CPC, este important ca circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci cînd sînt determinate pentru judecarea justă a cauzei.

Mai mult ca atît, pentru a invoca acest temei de revizuire este necesar ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărîrii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și nici nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire. Totodată, ca condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele să fi existat obiectiv pînă la data pronunțării hotărîrii, ele urmînd a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărîrii. Faptele noi apărute după darea hotărîrii pot servi temei de adresare cu o nouă acțiune în judecată, dar nu ca temei de revizuire.

Potrivit prevederilor art. 449 lit. c) CPC, revizuirea se declară în cazul în care după emiterea hotărîrii, s-au descoperit înscrisuri probatoare care au fost reținute de

un participant la proces sau care nu au putut fi prezentate instanței într-o împrejurare ce nu depinde de voința participantului la proces.

Instanța de revizuire remarcă, că la depunerea cererii de revizuire, revizuentul a prezentat răspunsul nr. CJ01 263 din 11 septembrie 2012, al Comisiei juridice, numiri și imunități al Parlamentului Republicii Moldova. Prin răspunsul respectiv s-a explicat că dreptul de proprietate comună pe cote-părți, forțată și perpetuă asupra părților din clădire, ca fiind destinate folosinței spațiilor, nu pot fi folosite decât ca urmare a înregistrării acestui drept în baza Legii condominiului fondului locativ, iar construcția mansardelor este necesară doar în cazul existenței asociației de proprietari în condominiu.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ relevă că, pentru a redeschide procesul pe acest temei, este important să fie îndeplinite cumulativ următoarele condiții: înscrisul probator să nu fi fost folosit în procesul în care s-a pronunțat hotărârea atacată, înscrisul invocat să fi existat la data când a fost pronunțată hotărârea a cărei revizuire se solicită și să nu fi putut fi prezentat instanței, fie pentru că a fost reținut de oponent, fie dintr-o împrejurare mai presus de voința părții, și ca înscrisul invocat pentru revizuire să fie determinant, în sensul că, dacă ar fi fost cunoscut de instanță cu ocazia judecării pricinii, soluția ar fi putut fi alta decât cea pronunțată.

Prin urmare, Colegiul notează că înscrisul prezentat în susținerea cererii de revizuire, nu reprezintă o probă, ce ar fi determinat instanța de recurs să pronunțe o altă hotărâre decât cea pronunțată.

În contextul celor enunțate, Colegiul notează că la depunerea cererii de revizuire, revizuentul nu a prezentat motivele cererii de revizuire și nici probele pe care s-a bazat la depunerea acesteia.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ reiterează că dreptul la un proces echitabil, garantat de articolul 6 §1 din Convenție presupune respectarea principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (*Brumărescu v. România*, [GC], nr.28342/95, §61, ECHR 1999-VII). Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Ryabykh v. Rusia*, nr.52854/99, §52, ECHR 2003-IX).

Prin urmare, Colegiul conchide că cererea de revizuire înaintată de Zaharii Leonid este inadmisibilă și urmează a fi respinsă.

Conform celor expuse, în baza art. 449, 453 CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

## **d i s p u n e:**

Respinge, ca inadmisibilă, cererea de revizuire declarată de Zaharii Leonid împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 26 septembrie 2012, în pricina civilă la acțiunea lui Zaharii Leonid împotriva Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor și Procuratura Generală, privind contestarea actelor administrative, încasarea restanțelor salariale și repararea prejudiciului moral.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,  
Judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nicolae Clima

Vera Macinskaia

Iurie Diaconu

Ion Vîlcov